

Förskolor AB

**Plan mot diskriminering och
kränkande behandling
för
Trollsländans förskola**

2016-2017

Innehållsförteckning

Till dig som är barn _____	3
Till dig som är vårdnadshavare _____	3
Likabehandlingsplanens syfte _____	4
Definitioner på diskriminering enligt diskrimineringslagen _____	5
Definition på kränkande behandling enligt skollagen _____	6
Information och delaktighet _____	6
Förebyggande arbete på Trollsländans förskola _____	7
Kartläggningsmetoder _____	8
Analys av kartläggningen _____	8
Att arbeta vidare med _____	8
Åtgärdsplan _____	8
Uppföljning/utvärdering _____	9
Rutiner för akuta situationer _____	9

Till dig som är barn

Förskolan ska vara fri från kränkningar och diskriminering. Det finns skrivet i skollagen och diskrimineringslagen.

I Barnkonventionen står det att alla barn har samma rättigheter och lika värde – barnets bästa ska alltid komma i första rummet.

Förskolan som du går i har en skyldighet att arbeta för att uppnå detta. Om du känner dig utsatt för mobbing, diskriminering, kränkande behandling, hot eller våld ska du kontakta en vuxen som du känner förtroende för. Det gäller också dig som känner någon som blir utsatt.

Till dig som är vårdnadshavare

Om du misstänker att ditt barn eller något annat barn utsätts för kränkande behandling eller diskriminering – kontakta ditt barns pedagoger eller förskolechef.

Om du misstänker att ditt barn utsätter andra för kränkande behandling ber vi dig göra klart för ditt barn att det inte är ett acceptabelt beteende och att du själv tar avstånd från beteendet. Vi hoppas också att du meddelar ditt barns pedagoger om misstankarna.

Likabehandlingsplanens syfte

Planens syfte är att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling i förskola och skola.¹Förskolan ska arbeta för alla människors lika värde. Samtliga kontinuerligt anställd personal samt föräldrar skall ha kännedom om vår likabehandlingsplan.

Likabehandlingsplanen ska bland annat utgå från diskrimineringslagen och skollagen.

Likabehandlingsplanen ska skapa en trygghet och tydlighet för barn, vårdnadshavare och personal så att man tydligt kan se och agera efter lagarnas intentioner.

Det ska finnas en aktuell likabehandlingsplan i varje enskild verksamhet, det vill säga att det ska finnas en för varje förskola och skola. Om inte förskolan/skolan kan visa att den fullgjort sitt uppdrag kan den bli skadeståndskyldig.

Likabehandlingsplanen är utarbetad gemensamt för M3P Förskolor AB, förskolorna Stenkulan, Paletten och Trollsländan. Därefter har varje förskola färdigställt en egen likabehandlingsplan som är unik för respektive förskola.

¹Diskrimineringslag (2008:567) och kapitel 14a i skollag (1985:1100)

Definitioner på diskriminering enligt diskrimineringslagen

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i jämförbar situation om det finns koppling till någon av de sju diskrimineringsgrunderna

Indirekt diskriminering

- Att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse/regel/förfaringssätt som verkar neutralt men som missgynnar personer som faller under någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier (en form av kränkande behandling)

- Ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier

- Ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet

Instruktioner om att diskriminera

- En order eller instruktion om att diskriminera någon på ett sätt som avses i punkt 1 - 4 och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som lovat fullgöra ett uppdrag åt denne.

De sju diskrimineringsgrunderna

1. kön - kvinna eller man eller den som ska ändra/har ändrat könstillhörighet,
2. könsöverskridande identitet eller att genom uttryck visa sig tillhöra ett annat kön,
3. etnisk tillhörighet – nationellt/etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,
4. religion eller trosuppfattning
5. funktionshinder
6. sexuell läggning - homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning
7. ålder

I förskolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i lagens mening.

Definition på kränkande behandling enligt skollagen

- Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, Kränker ett barns eller elevs värdighet. Mobbning är ett exempel.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska – till exempel slag eller knuffar
- Verbala – till exempel hot eller att bli kallad för könsord
- Psykosociala – till exempel att utsättas för utfrysning eller ryktesspridning
- Text- eller bildburna – till exempel via sms eller via Internet eller genom klotter

Den som upplever sig ha blivit kränkt måste tas på allvar!

Information och delaktighet

Barn och vårdnadshavare ska vara delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen.

Förskolan ska också informera barn² och vårdnadshavare om vad planen innebär. Den ska finnas tillgänglig att ta del av.

Information om planen på förskolan Stenkulan

- Muntlig information till vårdnadshavare på föräldramöte.
- Genomgång av likabehandlingsplanen på föräldraforum.
- Muntlig information till personalen på förskolans arbetsplatsträffar (APT).
- De äldre barnen deltar i mindre samlingar där trygghet och känslor är samtalsämnen.

²Mycket små barn kan av naturliga skäl vara svåra att informera

Förebyggande arbete på Trollsländan förskola

- Vi vuxna (pedagoger och föräldrar) är goda förebilder för barnen och varandra. Vi uppmuntrar till att bryta traditionella könsmönster.
- Vi arbetar för att alla ska få ett bra bemötande när de kommer till förskolan, genom att varje dag hälsa när de kommer till förskolan och se varje barn genom att säga deras namn.
- Vi arbetar för ett positivt klimat genom att uppmuntra positiva beteenden.
- Vi har en kontinuerlig dialog med föräldrar, dels vid det dagliga samtalet samt vid utvecklingssamtalet. Vi lyfter likabehandlingsplanen på våra föräldramöten.
- Vi använder vårt styrdokument Läroplan för förskolan som grund när vi planerar verksamheten.
- Vi ser till att vi lyfter likabehandlingsarbetet i det dagliga arbetet som ett naturligt inslag för att påminna varandra. Ett värdegrundsarbete som ständigt pågår.
- Vi ser kontinuerligt över hur vi planerar den yttre och den inre miljön så att den gynnar alla barns utveckling. Vi strävar efter att ha könsneutrala rum och lärande miljöer. Vi vuxna är närvarande och delar upp oss bland barnen så att vi finns tillhands.
- Alla pedagoger ska respektera olikheter, uppskatta det unika hos varje barn.
- Vi gör kontinuerliga observationer i verksamheten för att ta reda på vad som händer i t ex leken. Vi pedagoger observerar även varandra så att vi blir medvetna om vårt förhållningssätt i bland annat vårt bemötande ur könsrollsperspektiv.
- Vi pedagoger skriver ner aktuella händelser och tar upp det för diskussion på reflektion och APT.
- I arbetet med barnen tar vi fortlöpande upp frågor som främjar ett positivt förhållningssätt till varandra.
- Barnen får lära sig att sätta ord på känslor, öva att uttrycka sig och förstå andras känslor, med hjälp av dockor, rollspel och kompisol. Vi sjunger sånger och leker lekar för att stärka gruppens gemenskap.
- Böcker om olika kulturer samt könsneutrala böcker lånas och läses.
- Vi arbetar mycket i smågrupper eftersom barnen då får utforska, leka och kommunicera i lugn och ro.
- Vi arbetar dagligen med hur man är en bra kompis och hur man ska vara mot varandra. Detta utifrån följande begrepp:
 - Dela med sig
 - Vänta på sin tur
 - Hjälpa varandra
 - Prata istället för att slå
 - Lyssna på varandra

- Prata med varandra på ett vänligt sätt

Kartläggningsmetoder

Förskolan ska ta reda på om det förekommer diskriminering eller kränkningar i verksamheten eller om det finns risk att det uppstår. Metoderna för kartläggningen väljs av förskolan men barn och deras vårdnadshavare samt förskolans samtliga personal som arbetar bland barn ska innefattas i kartläggningen.

Kartläggningsmetoder på förskolan Trollsländan

För att upptäcka risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling arbetar vi med följande:

- **Medvetna samtal**

För att få information om och fånga upp barns upplevelser av orättvis behandling ska vi lyfta upp händelser och prata om dessa med barnen. Detta kan ske tillsammans i barngruppen eller med var och en. De små som inte har språk bekräftar och benämner pedagogerna känslorna som barnet visar när de blivit orättvist behandlad. Följande frågor hjälper oss i samtalet:

- Vad hände?
- Hur kände du?
- Hur tänkte du?
- Hur tror du att din kompis kände sig?
- Hur skulle du vilja att det var?
- Hur skulle man kunna göra på ett annat sätt?

Små barns möten med andra små barn kan ibland innebära att det inte har tillräckliga erfarenheter av hur man bör vara i samspel med andra. Då kan situationer uppstå som kan vara kränkande för andra barn, men det ska vi inte kalla mobbing. När man använder begreppet mobbing hamnar man i ett synsätt som säger att det är barnen som felar och som är problemet. Istället för att problematisera barnen borde alla pedagoger problematisera sin uppgift. Alltså – vad vi som pedagoger ska göra för att hjälpa barn utveckla samvarokompetens, vad ska vi (vuxna) göra för att barn ska lära sig andra barns gränser. (Eva Viklund Dahl Förskoletidningen 2`/2005)

- **Föräldramedverkan**

Det dagliga mötet med föräldrarna lägger grunden för en förtroendefull relation. Det samtalet bygger på att vi tillsammans ska ge barnet en trygg tilltro till att vi vuxna finns till för dem som stöd. I utvecklingssamtalet som erbjuds alla föräldrar finns också möjlighet att lyfta fram vikten av likbehandlingsarbetet.

- **Se över miljön**

Kontinuerligt se över den inre och yttre miljön för att den ska bidra till en säker och utvecklande miljö för alla barn på förskolan.

Analys av kartläggningen (Nulägesanalys)

När kartläggningen är genomförd ska den analyseras. Vad har framkommit? Finns det risker? Blir något barn diskriminerad eller utsatt för kränkningar?

Att arbeta vidare med under läsåret 2016/2017 – Mål för verksamheten

Efter att varje avdelning genomfört kartläggning och analys så sätter vi mål för verksamheten för kommande period.

Förskolans prioriterade mål för året är att:

1. Alla vuxna ska vara väl förtrogna med denna plan, arbeta förebyggande gällande arbetssätt, förhållningssätt och ha beredskap att agera vid ex. konflikter och stress.

Åtgärder inklusive resurser

Vilka åtgärder behövs göras och vilka resurser behöver vi då?

1. Fördjupa kunskapen hos pedagoger gällande arbetssätt, förhållningssätt och pedagogiska metoder/verktyg. Detta gör på förskolans olika mötesform, genom handledning av specialpedagog samt fortbildning.

Uppföljning och utvärdering

Detta görs i februari och juni månad.

Rutiner för akuta situationer

För barn respektive personal har M3P Förskolor handlingsplaner för kommunikation, dessa ska användas när trakasserier eller annan kränkande behandling upptäcks, se bilaga 1 och 2.

Om vi misstänker trakasserier eller annan kränkande behandling gör vi en utredning. Personen som uppmärksammat problemet gör tillsammans med avdelningsansvarig utredningen för att belysa vad som inträffat. Utredningen omfattar både den som blivit utsatt och den eller de som kan ha eller har utövat kränkningen. Om en personal misstänks ha trakasserat eller kränkt ett barn ansvarar förskolechefen för att utredning görs.

Vid konstaterad kränkning kontaktas och informeras vårdnadshavare, information om händelsen lämnas över till förskolechefen. Utredning och åtgärder, både akuta och långsiktiga dokumenteras och eventuellt åtgärdsprogram görs. Barn, vårdnadshavare, avdelningspersonal och förskolechef samverkar vid framtagande av ett åtgärdsprogram, se bilaga 3, 4 och 5.

Vid alla fall av konstaterande kränkning informerar förskolechefen styrelsen.

Bilagor

1. M3P Förskolors handlingsplan
2. M3P Förskolors handlingsplan för barn
3. Utredning om kränkande behandling
4. Åtgärdsprogram vid kränkande behandling
5. Uppföljning av åtgärdsprogram vid kränkande behandling.